

Høringsnotat

Sivilavdelingen

Dato: 18. mars 2025

Saksnr: 25/2000

Høringsfrist: 9. mai 2025

Forslag til endring i salærforskriften – årlig justering av salærsatsen

1 Hovedinnhold og bakgrunn

Justis- og beredskapsdepartementet foreslår i dette høringsnotatet en endring i forskrift 3. desember 1997 nr. 1441 om salær fra det offentlige til advokater m.v. (salærforskriften) § 2. Forslaget går ut på å regulere i forskriften at salærsatsen skal justeres årlig.

Departementet viser for øvrig til enighet mellom Regjeringen og Advokatforeningen fra juni 2024 om at regjeringen blant annet vil forskriftsfeste at satsen prisjusteres årlig og at departementet vil sette i gang et større arbeid i form av en utredning av salærordningen og regelverket knyttet til den.

2 Gjeldende rett

Salærforskriften regulerer fastsettelse av salær (godtgjøring) til en rekke aktører som utfører oppdrag for det offentlige, herunder advokater i straffesaker og saker etter rettshjelpsloven samt sakkyndige og tolker. Hvem forskriften gjelder for og i hvilke oppdrag er regulert i forskriften § 1.

Salæret fastsettes med utgangspunkt i en timesats. Det følger av forskriften § 2 første ledd første punktum at satsen «fastsettes av Justisdepartementet».

Fastsettingen av timesatsen følger de ordinære budsjettprosessene. Regjeringen fremlegger for Stortinget i oktober eventuelle forslag til endringer i salærsatsen for det kommende år i Prop. 1 S Justis- og beredskapsdepartementet. Hvorvidt salærsatsen øker beror på regjeringens budsjettforslag og de medfølgende forhandlingene i Stortinget det enkelte år. Med noen veldig få unntak har salærsatsen de siste ti årene vært gjenstand for en årlig justering. Størrelsen på justeringen har variert fra år til år, blant annet som følge av variasjoner i anslått prisvekst i perioden.

Som en oppfølging av budsjettvedtaket, sender departementet ut et rundskriv om hvilken timesats som skal gjelde. Til illustrasjon fastsetter Rundskriv G-08/2024 at timesatsen i salærforskriften § 2 første ledd første punktum skal være 1 315 kroner med virkning fra 1. januar 2025. Denne satsen gjelder frem til det eventuelt utstedes et nytt rundskriv som fastsetter en ny sats.

3 Departementets vurdering og forslag

Departementet foreslår å regulere i forskriften § 2 første ledd at salærsatsen skal justeres årlig i tråd med prisomregningen på de budsjettpostene det bevilges midler til salær på i statsbudsjettet. Prisomregningen på budsjettpostene i statsbudsjettet fastsettes av Finansdepartementet, basert på prognoser for prisutviklingen for ulike utgiftsposter det kommende året. Prisomregningen av budsjettet tar utgangspunkt i ulike kostnadsindekser for ulike postgrupper, som hensyntar sammensetningen av kostnadselementer i den enkelte postgruppen. Prisomregningen av budsjettet for det kommende år skjer i etterkant av regjeringens budsjettkonferanse i mars.

Forskriftsfesting av en årlig justering av satsen i tråd med prisomregningen vil gi aktørene som tar offentlige oppdrag som godtgjøres etter satsen en forutsigbarhet for at satsen vil utvikle seg i tråd med anslag for prisutviklingen. Forslaget utelukker ikke at regjeringen kan foreslå å øke salærsatsen utover den nevnte prisomregningen, eller at Stortinget øker satsen ytterligere i forbindelse med at Stortinget vedtar kommende års statsbudsjett.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer at salærsatsen vil justeres i tråd med prisomregningen på budsjettpostene det bevilges midler til salær på i statsbudsjettet. Forskriftsfesting av at satsen skal justeres medfører ikke i seg selv økte utgifter for staten, men det innebærer en forpliktelse og en viss innskrenkning av handlingsrommet på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett. Dette følger av at regjeringen ikke kan foreslå å omprioritere den anslåtte prisomregningen på de aktuelle budsjettpostene for det kommende året til andre formål på statsbudsjettet.

Forslaget innebærer ikke øvrige økonomiske og administrative konsekvenser.

5 Forslag til endring i salærforskriften

I forskrift 3. desember 1997 nr. 1771 om salær fra det offentlige til advokater m.v. § 2 første ledd gjøres følgende endring:

Salær gis etter en timesats som fastsettes av *Justis- og beredskapsdepartementet. Timesatsen skal justeres årlig i tråd med prisomregningen av de budsjettpostene hvor utgifter til salær belastes.* Sakkyndige som har stilling i det offentlige og tolker godtgjøres med 4/5 av denne timesatsen. Sakkyndige som har stilling i det offentlige godtgjøres likevel med full salærsats dersom de kan dokumentere utgifter til kontorhold og selvpensjonering som utgjør minimum 1/3 av næringsinntekten.